

KITAB PERTAMA · TAUHID & AKIDAH

فَرِيدَةُ الْفَرَائِدِ فِي عِلْمِ الْعَقَائِدِ

Faridah al-Fara'id

Permata yang tiada bandingan dalam ilmu akidah — dua puluh sifat bagi Allah, empat bagi Rasul, dan sempadan antara iman dengan yang membatalkannya.

RINGKASAN BERGAMBAR · BAHASA MELAYU

Syeikh Ahmad bin Muhammad Zain al-Fatani

Disiapkan di Makkah · waktu Dhuha, Isnin 12 Rabiulawal 1313H (2 September 1895) · mazhab Asy'ari · asalnya dalam bahasa Melayu tulisan Jawi

Satu daripada **tiga kitab asas fardhu ain** — tauhid, feqah, tasawuf. Dua lagi: **Wisyahul Afrah** (feqah) dan **Penawar Bagi Hati** (tasawuf).

PENGARANG

Syeikh Ahmad al-Fatani

Ulama Patani yang menetap di Makkah, dan antara tokoh Melayu paling berpengaruh pada kurun kesembilan belas — bukan sahaja kerana karangannya, tetapi kerana kedudukannya di percetakan.

1272–1325H

1856–1908 M

Lahir

Kampung Jambu, Patani

Wafat

Mina, ketika musim haji

Beliau bertugas sebagai **musahhih** — penyemak dan pembetul naskhah — di Matba'ah al-Miriyyah, percetakan kerajaan Uthmaniyyah di Makkah. Ini bermakna banyak kitab Jawi dan Arab yang sampai ke tangan orang Melayu dalam bentuk bercetak telah melalui semakan beliau. Inilah sebabnya namanya berulang dalam sejarah kitab Jawi walaupun pada kitab yang bukan karangannya.

Beliau menyifatkan dirinya sendiri sebagai "*Asy'ariyyat al-masyrab, Fataniyyat al-'ibarah*" — **Asy'ari pada pegangan, Patani pada bahasa**. Satu baris yang meringkaskan seluruh tradisi ini: akidah daripada aliran Asy'ari, disampaikan dalam bahasa Melayu Patani.

Musahhih, Matba'ah al-Miriyyah

Mazhab Asy'ari

Cetakan pertama 1313H, Makkah

Nama kitab ini kerap disalah faham. Perkataan *fara'id* di sini bermaksud "permata yang berharga" — bukan ilmu faraid pembahagian pusaka. Halaman judul naskhah asal menyebut dengan jelas: "pada bicara ilmu tauhid, iaitu ilmu usuluddin, atas mazhab Imam Asy'ari."

Bentuk naskhah asal. Kitab ini tiada tajuk bab atau fasal — ia prosa Jawi yang berterusan, dengan hasyiah pengarang sendiri di tepi halaman, dan berakhir dengan dua buah jadual. Tajuk-tajuk yang digunakan dalam ringkasan ini ialah susunan yang ditambah oleh edisi moden, dan urutannya menepati naskhah asal.

SUSUNAN

Apa yang ada di dalamnya

Dua puluh tajuk, daripada takrif ilmu tauhid sehingga perkara ghaib yang hanya diketahui melalui khabar — dan berakhir dengan dua jadual yang memadatkan segalanya.

Muqaddimah

Pembukaan dan tujuan

Ta'rif ilmu tauhid

Takrif ilmu tauhid dan agama

Asas agama

Dasar yang menjadi pegangan

Kewajipan mukallaf

Apa yang dituntut

Hukum taqlid

Taqlid dalam ilmu tauhid

'Aqid yang wajib

Senarai pegangan asas

Sifat Allah · tafsil

Inti kitab — dua puluh sifat

Pembahagian sifat

Empat bahagian

Sifat idrak & takwin

Termasuk pandangan Maturidi

Sifat harus bagi Allah

Yang jaiz

Perbuatan hamba

Tiga mazhab: kasb, Mu'tazilah, Jabariyyah

Sifat sekalian Rasul

Empat wajib, empat mustahil, satu harus

Dua kalimah syahadah

Apa yang terhimpun dan hikmahnya

Iman kepada nabi

25 nabi disebut mengikut urutan

Iman kepada malaikat

Malaikat yang dinamakan, dan empat kitab

Yang afdhal

Antara anbia', malaikat dan sahabat

Iktikad terhadap Nabi

Perkara yang wajib diiktikadkan

Riddah dan taubat

Memelihara diri, dan wajib bertaubat

Sam'iyat

Roh, kubur, kiamat, hisab, mizan, sirat, syafaat, haud

Dua jadual

Jadual akidah di hujung kitab

Perhatikan kedudukan intinya. Tajuk ketujuh dan kelapan — sifat Allah secara tafsil dan pembahagiannya kepada empat — itulah tulang belakang kitab ini. Selebihnya membina jalan menuju ke situ, atau menjelaskan akibat daripadanya.

INTI KITAB

Dua puluh sifat, empat bahagian

Jadual di hujung kitab menyatakannya dengan tepat: **dua puluh** sifat yang wajib diketahui secara tafsil, dibahagikan kepada **empat** bahagian — dan setiap satu dicetak bersama **lawannya**, iaitu sifat yang mustahil bagi Allah.

NAFSIYYAH

1

berkaitan zat

SALBIYYAH

5

menafikan yang tidak layak

MA'ANI

7

sabit pada zat

MA'NAWIYYAH

7

keadaan yang lazim

1 sifat

Nafsiyyah

Sifat yang berkaitan zat itu sendiri

01

وُجُود

Wujud

Ada

Lawan: 'Adam — tiada

5 sifat

Salbiyyah

Menafikan segala yang tidak layak bagi Allah

02

قِدَم

Qidam

Sedia, tiada permulaan

Lawan: Huduth — baharu

03

بَقَاء

Baqā'

Kekal, tiada kesudahan

Lawan: Fana' — binasa

04

مُخَالَفَتُهُ لِلْحَوَادِثِ

Mukhalafatuhu lil-hawadith

Bersalahan dengan yang baharu

Lawan: Mumathalah — menyamai yang baharu

05

قِيَامُهُ بِنَفْسِهِ

Qiyamuhu binafsihi

Berdiri dengan sendiri-Nya

Lawan: Qiyamuhu bi ghayrihi — berdiri dengan yang lain

06

وَحْدَانِيَّة

Wahdaniyyah

Esa

Lawan: Ta'addud — berbilang

BAHAGIAN KETIGA

Sifat ma'ani

Tujuh sifat yang sabit pada zat Allah dan membawa hukum — setiap satu dengan lawannya yang mustahil.

07

قُدْرَة

Qudrah

Berkuasa

Lawan: 'Ajz — lemah

08

إِرَادَة

Iradah

Berkehendak

Lawan: Karahah — tidak berkehendak

09

عِلْم

'Ilm

Mengetahui

Lawan: Jahl — jahil

10

حَيَاة

Hayah

Hidup

Lawan: Mawt — mati

11

سَمْع

Sama'

Mendengar

Lawan: Samam — tuli

12

بَصَر

Basar

Melihat

Lawan: 'Ama — buta

13

كَلَام

Kalam

Berkata-kata

Lawan: Bakam — bisu

Mengapa dipanggil "ma'ani". Kerana ia sifat yang benar-benar *ada* pada zat — bukan sekadar penafian seperti sifat salbiyyah, dan bukan sekadar keadaan seperti sifat ma'nawiyah yang menyusul selepasnya.

BAHAGIAN KEEMPAT

Sifat ma'nawiyyah, dan yang harus

7 sifat

Ma'nawiyyah

Keadaan yang lazim daripada sifat ma'ani

14

كَوْنُهُ قَادِرًا

Kaunuhu Qadiran

Keadaan-Nya yang berkuasa

15

كَوْنُهُ مُرِيدًا

Kaunuhu Muridan

Yang berkehendak

16

كَوْنُهُ عَالِمًا

Kaunuhu 'Aliman

Yang mengetahui

17

كَوْنُهُ حَيًّا

Kaunuhu Hayyan

Yang hidup

18

كَوْنُهُ سَمِيعًا

Kaunuhu Sami'an

Yang mendengar

19

كَوْنُهُ بَصِيرًا

Kaunuhu Basiran

Yang melihat

20

كَوْنُهُ مُتَكَلِّمًا

Kaunuhu Mutakalliman

Yang berkata-kata

1 harus

Jaiz bagi Allah

Bukan wajib, bukan mustahil

Memperbuat atau meninggalkan tiap-tiap yang mungkin

Allah berhak melakukan atau tidak melakukan segala yang mungkin ada. Tiada sesuatu pun yang mewajibkan sesuatu ke atas-Nya.

Mengapa ma'nawiyyah dikira berasingan. Sifat ma'ani ialah sifat itu sendiri — *kuasa, ilmu, hayat*. Sifat ma'nawiyyah pula ialah *keadaan* yang lazim daripadanya — *keadaan-Nya yang berkuasa, yang mengetahui, yang hidup*. Kerana itulah bilangannya sama, tujuh berbalas tujuh.

DUA PANDANGAN

Mengapa ada yang menyebut tiga belas

Kedua-dua bilangan ada di dalam kitab ini, dan kedua-duanya betul mengikut qaulnya masing-masing. Perbezaannya hanya satu perkara: sama ada sifat ma'nawiyah dikira berasingan.

QAUL YANG MENETAPKAN MA'NAWIYAH

20

1 nafsiyyah + 5 salbiyyah + 7 ma'ani + 7 ma'nawiyah. **Inilah yang digunakan pada jadual yang dicetak di hujung kitab.**

QAUL YANG TIDAK MENETAPKANNYA

13

1 + 5 + 7 sahaja, kerana sifat ma'nawiyah dianggap sudah terkandung di dalam sifat ma'ani dan bukan sifat yang berasingan.

JADUAL KEDUA

Empat sifat bagi sekalian Rasul

WAJIB	MAKSUD	MUSTAHIL · LAWANNYA
Sidq · صِدْقٌ	Benar pada perkataan dan perbuatan	Kizb — dusta
Amanah · أَمَانَةٌ	Terpelihara daripada melakukan yang dilarang	Khianah — khianat
Tabligh · تَبْلِيغٌ	Menyampaikan segala yang disuruh sampaikan	Kitman — menyembunyikan
Fatanah · فَطَانَةٌ	Cerdik dan bijaksana	Baladah — bodoh

Dan satu sifat harus bagi Rasul: *a'rad basyariyyah* — segala sifat kemanusiaan yang tidak membawa kekurangan pada martabat mereka, seperti lapar, sakit, letih dan tidur.

AKIDAH IJMALI

Dua puluh sifat diringkaskan kepada dua kalimah

Bahagian yang paling halus dalam kitab ini ialah bagaimana ia memampatkan semula segala yang telah diperincikan. Ia memperincikan supaya difahami — kemudian memadatkan semula supaya dapat dibawa.

TAFSIL · TERPERINCI

20 sifat wajib · 20 mustahil · 1 harus

Nafsiyyah 1 · Salbiyyah 5 · Ma'ani 7 · Ma'nawiyyah 7

DUA PENGERTIAN

Istighna' · Iftiqar

Allah **kaya** daripada sekalian yang lain · sekalian yang lain **berhajat** kepada Allah

DUA KALIMAH

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ · مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ

Tiada tuhan melainkan Allah · Muhammad pesuruh Allah

Inilah sebabnya kitab setebal dua puluh lima halaman memadai sebagai asas. Seorang yang tidak mampu menghafaz dua puluh sifat masih boleh memegang dua pengertian; dan seorang yang tidak mampu memegang dua pengertian masih boleh memegang dua kalimah. Tiada siapa ditinggalkan tanpa pegangan.

SELEBIHNYA

Apa lagi yang wajib diiktikadkan

Selain sifat, kitab ini menetapkan beberapa perkara lain yang termasuk dalam akidah — sebahagiannya boleh dicapai akal, dan sebahagiannya hanya diketahui melalui khabar yang benar.

Para nabi dan rasul

Dua puluh lima nabi disebut namanya mengikut urutan, daripada Adam sehingga Muhammad SAW. Kitab turut membincangkan kedudukan Khidir, Luqman, Zulkarnain dan Maryam — sama ada mereka nabi atau bukan.

Malaikat dan kitab

Malaikat yang wajib diketahui namanya, dan empat kitab yang diturunkan: Taurat, Zabur, Injil dan al-Quran.

Yang afdhal

Susunan kelebihan antara para anbia', para malaikat dan para sahabat — satu perbahasan yang kerap ditanya dan jarang dijawab dengan tertib.

Perbuatan hamba

Tiga mazhab dibentangkan: Ahli Sunnah dengan *kasb*, Mu'tazilah, dan Jabariyyah. Kitab menyatakan pegangan Ahli Sunnah dan sebabnya.

Sam'iiyyat — yang hanya diketahui melalui khabar

Roh

Soal kubur

Munkar dan Nakir

Kiamat

Hisab

perhitungan

Mizan

timbangan

Sirat

titian

Syafaat

Haud

telaga

Riddah dan taubat. Kitab menutup bahagian ini dengan kewajipan memelihara diri daripada perkara yang membatalkan iman, dan kewajipan bertaubat daripada dosa — kerana akidah yang betul pun perlu dijaga selepas ia diperolehi.

PETIKAN DARIPADA NASKHAH ASAL

Jadual segala akidah

(۲۲)

این جدول سکل عقیده یغ برکتو غ دغن الله تعالى اتس قول یغ مغتاکن سکل صفات یغ واجب دکنهوي اتس جالن تفصیل ایت دوا فوله یأیت قول یغ ماثباتکن صفة معنویة ﴿دان﴾ مہیکیاکندي	
امفت بهاکی	
﴿وجود﴾	ارتین ادا * لاوانن ﴿تیادا﴾
﴿قدم﴾	ارتین سدیا * لاوانن ﴿بهارو﴾
﴿بقاء﴾	ارتین ککل * لاوانن ﴿بناس﴾
﴿مخالفتہ تعالیٰ للحوادث﴾ ارتین بر سلاهنن اکی سکل یغ بهارو * لاوانن ﴿مپمانن باکی سکل یغ بهارو﴾	
﴿دان﴾ دامیل درفدان مہاسوچی الله تعالی درفدا مغمیل فاندۃ فدا سکل فر بوتائن دان سکل حکمن *	
﴿قیامہ بنفسہ﴾	ارتین بردیرین دغن سندیرین * لاوانن ﴿بردیرین دغن یغلانین﴾
﴿وحدانیۃ﴾	ارتین اسا * لاوانن ﴿بریلغ﴾
دان دامیل درفدان بهارو عالم سکلینن ﴿دان﴾ کتیادان مبری بکس سسواۃ درفدا کائنا	
﴿قدرة﴾	ارتین کواس * لاوانن ﴿لمہ﴾
﴿ارادة﴾	ارتین بر کھندق * لاوانن کتیادان ﴿بر کھندق﴾
﴿علم﴾	ارتین کنهوي * لاوانن ﴿کتیادان کنهوي﴾
﴿حياة﴾	ارتین هیدوف * لاوانن ﴿ماتی﴾
﴿سمع﴾	ارتین مندغر * لاوانن ﴿تولی﴾
﴿بصر﴾	ارتین ملیھت لاوانن ﴿بوتا﴾
﴿کلام﴾	ارتین برکات ۲ * لاوانن ﴿یسو﴾
﴿کونه قادرا﴾	ارتین کادانن یغ کواس * لاوانن کادانن ﴿یغ لمہ﴾
﴿کونه مریدا﴾	ارتین کادانن یغ مغھندقکی * لاوانن کادانن ﴿یغ تیادا مغھندقکی﴾
﴿کونه عالما﴾	ارتین کادانن یغ مغھتھوي * لاوانن کادانن ﴿یغ بیل﴾
﴿کونه حیا﴾	ارتین کادانن یغ هیدوف * لاوانن کادانن ﴿یغ ماتی﴾
﴿کونه سمیعا﴾	ارتین کادانن یغ مندغر لاوانن کادانن ﴿یغ تولی﴾
﴿کونه بصیرا﴾	ارتین کادانن یغ ملیھت * لاوانن ﴿یغ بوتا﴾
﴿کونه متکلم﴾	ارتین کادانن یغ برکات ۲ * لاوانن کادانن ﴿یغ یسو﴾
مفربواتکن تیف ۲ ممکن اتو منیغکلکن فر بوتائن	
(۵)	
اینلہ دوافولہ عقیدۃ واجب باکی الله تعالی دوافولہ فول یغ مستحیل اتسنن تعالی یأیت سکل لاوانن دان ساتو عقیدۃ فول یغ هاروس فدا حق الله تعالی دان جملۃ سکلینن امفۃ فوله ساتو عقیدۃ ترکند غ سکلینن	
ددالم معنی فرکاتان یغملیا یأیت ﴿لااله الاالله﴾	

این

Halaman 22 naskhah asal. Setiap baris membawa satu sifat berserta *lawannya*. Angka 1 hingga 5 pada tepi kanan menandakan empat bahagian sifat — *nafsiyyah*, *salbiyyah*, *ma'ani* dan *ma'nawiyah* — serta yang kelima, iaitu sifat harus. Segala yang diringkaskan dalam dokumen ini berpunca daripada halaman ini.

PETIKAN DARIPADA NASKHAH ASAL

Jadual sifat Rasul, dan akidah ijmalī

(۲۳)

	این مہیکین سکل عقیدہ یغتر سوت ایت انس دواہکی
	مک بهکی یغتر تام بارغیغ ماسوق دبارہ ﴿استغناء﴾ توهن درفدا تیف ۲ یغلائین یأیت واجب ﴿وجود﴾
	﴿قدم﴾ ﴿بقاء﴾ ﴿مخالفتہ للحوادث﴾ ﴿قیامہ بنفسہ﴾ ﴿سمع﴾ ﴿بصر﴾ ﴿کلام﴾ ﴿کونہ سمیعاً﴾
	﴿کونہ بصیراً﴾ ﴿کونہ متکلماً﴾ ﴿مستحیل سکل لاوانن﴾ ﴿ہاروس مغربوات تیف ۲ ممکن دان
	منیغکلن﴾ مک جملہ سکلین دوا فولہ نیلک عقیدہ
	دان بهکی یغکدوا بارغیغ ماسوق ددالم ﴿إفقار﴾ تیف ۲ یغلائین کفدا توهن جل وعلا
	یأیت واجب
حیا قدرہ	إرادة علم کونہ حیا کونہ قادرا کونہ مریدا کونہ علما وحدانیہ
مستحیل سکل لاوانن	دان جملہ سکلین دلافن بلس عقیدہ
﴿این جدوال سکل عقیدہ یغ برکتوغ سکل رسول علیہم الصلاۃ والسلام﴾	
﴿صدق﴾ ارتین بنر لاوانن ﴿دوستا﴾	(۱)
دان دأمیل درفدان واجب بر ایمان دغن سکل أنبیاء دان سکل ملانکۃ دان سکل کتاب یغدتورنکن	لاوانن
درفدا اللہ تعالیٰ دان دغن ہاری قیامۃ دان سکل فرکارا یغ سمعیات سفرت شرک دان نراک	(۲) این ساتو فرکارا
﴿أمانۃ﴾ ارتین کفر چیان * لاوانن ﴿خیانۃ﴾	یغ ہاروس باکی
﴿تبلیغ ما امر وابتلیغہ﴾ ارتین مہمفیکن بارغیغ دسورہکن مریکنیت دغن مہمفیکندی لاوانن	رسول علیہم الصلاۃ
﴿مہمویکن ایت﴾	والسلام
﴿فطانۃ﴾ ارتین چریدیق * لاوانن ﴿بودا﴾	
بر صفتہ دغن سکل صفتہ مانسی یغ تبادا ممباوا کفدا ککوراعن مرتبہ مریکنیت (۲) یغ مہاتیغکی	
انیلہ امفت صفات یغ واجب باکی سکل رسول سرت سکل لاوانن یغ امفت دان ساتو صفتہ یغ ہاروس	
فدا حق مریکنیت دان جملہ سکلین سمیلن عقیدہ مغندوغکن سکلین اولہ فرکتان یغملیا ﴿محمد	
رسول اللہ﴾ دان افیل دہیمفونکن سمیلن این دغن امفت فولہ ساتو یغد دالم جدوال یغدهولو	
نسجای ادالہ سکلین لیم فولہ عقیدہ یغ ماسوق ددالم معنی دوا کلمۃ یغملیا یأیت	
﴿لا الہ الا اللہ محمد رسول اللہ﴾	
واللہ تعالیٰ اعلم	

Halaman 23 naskhah asal. Jadual kedua: sifat yang wajib, yang mustahil dan yang harus bagi sekalian Rasul — dan di bawahnya akidah ijmalī yang memadatkan kesemuanya kepada dua pengertian, kemudian kepada dua kalimat.

PENUTUP

Satu daripada tiga

Kitab ini menyelesaikan satu bahagian sahaja daripada fardhu ain: **apa yang wajib dipercayai**. Ia sengaja tidak menyentuh dua bahagian yang lain.

KITAB INI

Iktikad

Faridah al-Fara'id — dua puluh sifat, empat sifat Rasul, dan sempadan iman.

BELUM DISELESAIKAN

Amal

Wisyahul Afrah — bersuci dan sembahyang. Kitab ini tidak mengajar anda cara berwudhu mahupun cara bersembahyang.

BELUM DISELESAIKAN

Akhlak

Penawar Bagi Hati — penyakit hati dan ubatnya. Riya' dan 'ujub boleh merosakkan ibadat orang yang akidahnya betul.

Naskhah asal

Imbasan Jawi penuh

25 halaman · cetakan Bin Halabi, Patani

archive.org/details/FaridahAlFaraid.o

Naskhah kedua

27 halaman · Muhammad al-Nahdi, Patani

archive.org/details/faridatul-faraid

Syarah

Umdah Talib al-Mujtahid, Haji Abdullah bin Ibrahim al-Fatani, 1380H

archive.org/details/umdatut-talib-al-mujtahid-fi-syarh-faridatul-faraid

DALIL NAQLI · BAHAGIAN 1 DARIPADA 3

Nas al-Quran bagi setiap sifat

Kitab ini membawa kerangka sifat dua puluh yang sama dengan matan *Umm al-Barahin*. Di sini disenaraikan **nas al-Quran** bagi setiap sifat — pasangan kepada dalil akal yang dihuraikan penuh dalam eBook matan induk itu.

Wujud

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ

"Allah yang menciptakan langit dan bumi" — adanya ciptaan menunjukkan adanya Yang Mencipta.

Quran 32:4

Qidam

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ

"Dialah Yang Awal dan Yang Akhir" — Yang Awal, tiada permulaan sebelum-Nya.

Quran 57:3

Baqā'

وَيَبْقَىٰ وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

"Dan kekalah Zat Tuhanmu yang mempunyai kebesaran dan kemuliaan."

Quran 55:27

Mukhalafatuhu li'l-hawadith

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ

"Tiada sesuatu pun yang menyerupai-Nya" — ayat yang paling kerap dibawa bagi sifat ini.

Quran 42:11

Qiyamuhu bi-nafsih

إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ

"Sesungguhnya Allah Maha Kaya daripada sekalian alam" — tidak berhajat kepada sesiapa.

Quran 29:6

DALIL NAQLI · BAHAGIAN 2 DARIPADA 3

Nas al-Quran bagi setiap sifat

Wahdaniyyah

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ

"Katakanlah: Dialah Allah Yang Maha Esa." Bandingkan 21:22 — dalil akal bagi sifat yang sama.

Quran 112:1

Qudrah

إِنَّ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

"Sesungguhnya Allah Maha Berkuasa atas tiap-tiap sesuatu."

Quran 2:20

Iradah

إِنَّ رَبَّكَ فَعَّاءٌ لِّمَا يُرِيدُ

"Sesungguhnya Tuhanmu Maha Melakukan apa yang Dia kehendaki."

Quran 11:107

'Ilm

وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

"Dan Dia Maha Mengetahui akan tiap-tiap sesuatu."

Quran 57:3

Hayah

الْحَيُّ الَّذِي لَا يَمُوتُ

"Yang Hidup, Yang tidak mati" — hayat yang tidak berkesudahan.

Quran 25:58

DALIL NAQLI · BAHAGIAN 3 DARIPADA 3

Nas al-Quran bagi setiap sifat

Sama'

وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

"Dan Dialah Yang Maha Mendengar, lagi Maha Melihat" — satu ayat bagi dua sifat.

Quran 42:11

Basar

وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

Ayat yang sama menetapkan sam' dan basar sekali gus.

Quran 42:11

Kalam

وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا

"Dan Allah berkata-kata kepada Musa dengan sebenar-benar perkataan."

Quran 4:164

Harus bagi Allah

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ

"Dan Tuhanmu menciptakan apa yang Dia kehendaki dan memilih" — dalil bagi yang harus: mengadakan atau meniadakan tiap-tiap yang mungkin, tanpa sesuatu pun mewajibkan-Nya.

Quran 28:68

Mengapa tujuh sifat ma'nawiyah tidak disenaraikan berasingan di sini. Sifat ma'nawiyah ialah *keadaan* yang terbit daripada sifat ma'ani — keadaan-Nya Yang Berkuasa terbit daripada qudrah, Yang Mengetahui daripada 'ilm, dan seterusnya. Kerana itu ulama menyatakan dalil naqli bagi ma'nawiyah ialah **dalil yang sama** dengan ma'ani pasangannya; mengulangnya tujuh kali hanya menambah panjang, bukan menambah hujah.

Sumber lafaz. Setiap petikan di atas diambil terus daripada mushaf yang disimpan di laman ini, dan setiap rujukan disemak wujudnya sebelum dicetak.